

**Συστεγαζόμενο Ιδιωτικό
Νηπιαγωγείο «Γελαστή Πολιτεία»**

**Η Μυθολογία στο Νηπιαγωγείο
Πρόγραμμα Πολιτιστικών Θεμάτων**

«Ταξίδι στην Ελληνική Μυθολογία»

Περιεχόμενα

Κριτήρια επιλογής θέματος.....σελ:4	σελ:4
Διάρκεια.....σελ:4	σελ:4
Σκοπός και στόχοι προγράμματος.....σελ:4	σελ:4
Μεθοδολογία.....σελ:5	σελ:5
Διαθεματικότητα.....σελ:5	σελ:5
Οργάνωση της τάξης.....σελ:7	σελ:7
Δραστηριότητες.....σελ:7	σελ:7
• <i>Η Περσεφόνη και οι τέσσερις εποχές.....σελ:7</i>	σελ:7
• <i>Ο θεός Διόνυσος – ο θεός του αμπελιού και του κρασιού.....σελ:11</i>	σελ:11
• <i>Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού – Αθλήματα – Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αρχαιότητα.....σελ:13</i>	σελ:13
• <i>Παγκόσμια Ημέρα των Ταχυδρομείων – ο θεός Ερμής.....σελ:17</i>	σελ:17
• <i>Παγκόσμια Ημέρα Υγιεινής Διατροφής – η θεά Δήμητρα.....σελ:20</i>	σελ:20
• <i>Παγκόσμια Ημέρα Αποταμίευσης – Ο Βασιλιάς Μίδαας...σελ:23</i>	σελ:23
• <i>Η Ελιά το πολύτιμο δώρο της θεάς Αθηνάς.....σελ:25</i>	σελ:25
• <i>Ηλιακό Σύστημα και τα Ονόματα των Πλανητών.....σελ:32</i>	σελ:32
• <i>Ο θεός Ήφαιστος και τα ηφαίστεια.....σελ:33</i>	σελ:33
• <i>Ο Εγκέλαδος και οι Σεισμοί.....σελ:35</i>	σελ:35
• <i>Ο μύθος της Αλκυόνης.....σελ:37</i>	σελ:37
• <i>Οι δώδεκα θεοί του Ολύμπου.....σελ:39</i>	σελ:39
• <i>Ομήρου Ιλιάδα.....σελ:40</i>	σελ:40
• <i>Οδύσσεια.....σελ:44</i>	σελ:44
• <i>Θησέας.....σελ:47</i>	σελ:47

Μουσειοεκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Αρχαία Ολυμπία.....σελ:	50
Καλοκαιρινή γιορτή «Οδύσσεια».....σελ:	53
Αξιολόγηση.....σελ:	58
Βιβλιογραφία.....σελ:	59
Παραμύθια και Βιβλία Γνώσεων.....σελ:	59
Ιστοσελίδες.....σελ:	60

Τίτλος Προγράμματος

«Ταξίδι στην Ελληνική Μυθολογία»

Κριτήρια επιλογής θέματος

Το κύριο κριτήριο επιλογής του θέματος είναι να γνωρίσουμε ένα μέρος της Ελληνικής Μυθολογίας και να αναγνωρίσουμε την διαχρονική αξία της, που αναδεικνύεται μέσα από τους μύθους της οι οποίοι συνεχίζουν να διδάσκουν εξάπτοντας την φαντασία και δίνοντας μια διαφορετική προσέγγιση στα διάφορα φαινόμενα της καθημερινότητας.

Διάρκεια

Αφορμή για την έναρξη του προγράμματος δόθηκε από την θεματική ενότητα «Οι τέσσερις εποχές», όπου αναφερθήκαμε στην Περσεφόνη και στην μητέρα της, την θεά Δήμητρα διαβάζοντας το βιβλίο «Περσεφόνη. Η λατρεμένη κόρη.» του συγγραφέα Σάλι Πομ Κλείτον. Κατά την διάρκεια της σχολικής χρονιάς ορίσαμε την Παρασκευή όπου προσεγγίσαμε θέματα μυθολογίας.

Σκοπός και στόχοι του προγράμματος

Κύριος σκοπός του προγράμματος είναι να ταξιδέψουμε στα μονοπάτια της Ελληνικής μυθολογίας και με αυτό τον τρόπο να προσεγγίσουμε ένα κομμάτι του αρχαίου μας πολιτισμού που αποτελεί ένα αγαθό της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Επίσης, σημαντικό είναι να διαπιστώσουμε την επινοητικότητα και τον ιδιαίτερο τρόπο που ερμήνευαν τα φαινόμενα της καθημερινότητάς τους.

Επιμέρους στόχοι που τέθηκαν είναι οι εξής:

- Οι μαθητές να γνωρίσουν τους 12 θεούς του Ολύμπου και τις ιδιαίτερες ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά που τους απέδιδαν οι άνθρωποι.
- Να κατανοήσουν τις ανάγκες που οδήγησαν τους ανθρώπους στη δημιουργία των θεών.
- Να γνωρίσουν μύθους με τους οποίους οι αρχαίοι εξηγούσαν φαινόμενα της καθημερινότητας τους και να προβληματιστούν με τις ερμηνείες που έδιναν οι πρόγονοί μας.

- Να κατανοήσουν τους συμβολισμούς των μύθων και να πραγματοποιηθεί συσχετισμός με την σύγχρονη εποχή.
- Να αντιληφθούν τη διαφορά του μύθου από την πραγματικότητα και να γίνει αντιληπτό ότι οι μύθοι χρησιμοποιούνταν ώστε να επιτευχθεί η ερμηνεία των φαινομένων.
- Να επιτευχθεί η ολόπλευρη ανάπτυξη των νηπίων δηλαδή η γνωστική, γλωσσική, κοινωνικοσυναισθηματική, κινησιολογική, η εικαστική και δραματική τους έκφραση.
- Να αναπτύξουν αισθήματα συνεργασίας και ομαδικότητας.

Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που ακολουθήσαμε είναι η συνεργατική μάθηση, μέσα από τη διαθεματικότητα και τη δημιουργική ελεύθερη έκφραση, ομαδική, ατομική και βιωματική.

Διαθεματικότητα

Το πρόγραμμα θα επιτευχθεί μέσω της διαθεματικής προσέγγισης, καθώς η διαθεματικότητα, *μέσα από τη διερεύνηση θεμάτων ή προβλημάτων παρέχει την δυνατότητα για απόκτηση γνώσεων χωρίς να είναι ευδιάκριτα τα όρια αυτών των επιστημονικών κλάδων και βοηθά στην ολόπλευρη μελέτη και διερεύνηση ενός θέματος, η οποία συνδυάζεται με τα προσωπικά ενδιαφέροντα, τις εμπειρίες καθώς και την ηλικία των μαθητών* (Ματσαγγούρας, 2002).

Στη συνέχεια αναφέρονται οι γνωστικές περιοχές που θα προσεγγίσουμε και οι στόχοι που θέσαμε για κάθε μια από αυτές:

Γλώσσα:

- Ανάπτυξη του προφορικού λόγου και ενθάρρυνση περιγραφής του κάθε μύθου.
- Εμπλουτισμός του λεξιλογίου.
- Ενθάρρυνση παραγωγής του γραπτού λόγου.
- Να αποκτήσουν φωνολογική επίγνωση.

Μαθηματικά:

- Ανάπτυξη της λογικομαθηματικής σκέψης.
- Άσκηση της παρατηρητικότητας.
- Να μάθουν να απαριθμούν.
- Να κάνουν συγκρίσεις μεγεθών.

Μελέτη Περιβάλλοντος – Ανθρωπογενές και Φυσικό Περιβάλλον:

- Ανάπτυξη αυτοεκτίμησης, συνειδητοποίηση της μοναδικότητας.
- Ανάπτυξη βασικών ικανοτήτων συνεργασίας.
- Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Ανακάλυψη του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Επαφή με τον πολιτισμό, τα ήθη και τα έθιμα.
- Απόκτηση νέων γνώσεων.
- Να «διαβάζουν» απλά σύμβολα, σχεδιαγράμματα και χάρτες.
- Να αντιληφθούν την αλληλεπίδραση του περιβάλλοντος με τις δραστηριότητες του ανθρώπου.
- Να αποκτήσουν θετικές συμπεριφορές και στάσεις για το περιβάλλον.
- Να πειραματιστούν.

Δημιουργία – Έκφραση – Φυσική Αγωγή:

- Εικαστική έκφραση μέσω της ζωγραφικής και του σχεδιασμού.
- Να πειραματιστούμε με διάφορα υλικά και να χρησιμοποιήσουμε διάφορες τεχνικές.
- Επαφή με έργα καλλιτεχνών.
- Έκφραση μέσω της δραματικής τέχνης.
- Να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται την έννοια της Ολυμπιακής Ιδέας και τη σπουδαιότητα των μεγάλων αθλητικών διοργανώσεων.

Τεχνολογία:

- Αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο.
- Προβολή βίντεο.

Οργάνωση της τάξης

Κατά την διάρκεια του προγράμματος η τάξη μας εμπλουτιζόταν με ποικίλο εποπτικό υλικό, παραμύθια, βιβλία γνώσεων, ομαδικές αφίσες και ατομικές και ομαδικές κατασκευές.

Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητες που υλοποιήθηκαν ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος, θα παρουσιαστούν με βάση τη θεματική ενότητα που πραγματοποιήθηκαν.

Η Περσεφόνη και οι τέσσερις εποχές

Όπως προαναφέρθηκε το έναυσμα για την ενασχόλησή μας με την Μυθολογία δόθηκε από το βιβλίο του Σάλι Πομ Κλείτον «Περσεφόνη. Η λατρεμένη κόρη». Διαβάζοντας το συγκεκριμένο βιβλίο, ένας διαφορετικός κόσμος παρουσιάστηκε μπροστά μας καθώς κατά την διάρκεια της πλοκής της ιστορίας εμφανίζονται πολλοί από τους θεούς του Ολύμπου.

Με λίγα λόγια η ιστορία μας εξελίσσεται ως εξής. Όλα ξεκινούν όταν ο θεός Πλούτωνας, ο θεός του Κάτω Κόσμου αρπάζει την Περσεφόνη και την οδηγεί στο σκοτεινό παλάτι του. Η μητέρα της, η θεά Δήμητρα μάταια την αναζητά και αφού κανείς δεν την βοηθά καταριέται τη Γη και τίποτα δεν φυτρώνει πια. Τα φυτά και τα λουλούδια ξεραίνονται και πλέον ο χειμώνας βασιλεύει όλο τον χρόνο. Τότε ο θεός Δίας βλέποντας τη Γη να ξεραίνεται και τους ανθρώπους να υποφέρουν, στέλνει τον θεό Ερμή να κάνει συμφωνία με τον θεό Πλούωνα ώστε η Περσεφόνη να επιστρέψει στην μητέρα της. Έτσι και έγινε, αλλά η Περσεφόνη πριν επιστρέψει στην θεά Δήμητρα έφαγε τρεις σπόρους ροδιού που της πρόσφερε ο θεός Πλούτωνας που αυτό σήμαινε ότι θα πρέπει να επιστρέψει στον Κάτω Κόσμο. Άρα, τον μισό χρόνο η Περσεφόνη θα έπρεπε να επιστρέφει στο βασίλειο του θεού Πλούωνα και τον άλλο μισό να βρίσκεται μαζί με την μητέρα της.

Μέσα από αυτή την ιστορία αντιληφθήκαμε πως οι αρχαίοι Έλληνες δικαιολογούσαν την εναλλαγή των εποχών του χρόνου. Πίστευαν δηλαδή ότι όποτε η Περσεφόνη ανέβαινε στη Γη έχουμε άνοιξη και καλοκαίρι, όποτε όμως επέστρεφε στον Πλούωνα στη Γη έχουμε φθινόπωρο και χειμώνα.

Έπειτα τα νήπια ζωγράρισαν την αρπαγή της Περσεφόνης όπως την φαντάστηκαν.

Ακόμη, ξεκινήσαμε την αναφορά μας στις τέσσερις εποχές του χρόνου και στους μήνες της κάθε εποχής. Παίξαμε, λοιπόν, με τις εποχές, αντιστοιχώντας σχετικές εικόνες σε κάθε εποχή, φτιάξαμε μια ομαδική αφίσα και «Το δέντρο στις τέσσερις εποχές του χρόνου» ως ατομική κατασκευή.

Η ομαδική μας αφίσα:

Η ατομική μας κατασκευή «Το δέντρο στις τέσσερις εποχές του χρόνου».

Στη συνέχεια, ασχοληθήκαμε με το ρόδι που έπαιξε τον καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη της πλοκής της ιστορίας μας για την Περσεφόνη. Βέβαια δεν παραλείψαμε να αναφερθούμε ότι αποτελεί και ένα από τα φρούτα του φθινοπώρου. Έτσι, με κομματάκια από κόκκινο γλασέ χαρτί και φτιάχνοντας μπαλάκι από κόκκινο γκοφρέ χαρτί φτιάξαμε το καδράκι μας με θέμα το ρόδι.

(Σχετικές ζωγραφιές με θέμα τον μύθο της Περσεφόνης)

Ο θεός Διόνυσος – ο θεός του αμπελιού και του κρασιού.

Τον Σεπτέμβρη ή αλλιώς Τρυγητή ασχοληθήκαμε με την θεματική ενότητα «Τρύγος, από το αμπέλι στο σταφύλι» και γνωρίσαμε τον θεό Διόνυσο, τον θεό του αμπελιού και του κρασιού μέσα από το βιβλίο του Φίλιππου Μανδηλαρά «*Διόνυσος, ο κεφάτος θεός*». Έτσι, μάθαμε ότι ο θεός Διόνυσος ήταν γιος του Δία και της Σεμέλης και όπως αναφέρεται και στο βιβλίο *γεννήθηκε απ' τον μηρό του πατέρα του και τη μητέρα του πριν γεννηθεί στερήθηκε. Τη Γη γυρνούσε με θίασο τρελό, σε πόλεις, σε βουνά έστηνε χορό. Το αμπέλι έμαθε σε όλους να καλλιεργούν, κρασί να έχουν, στην υγεία του για να πιούν.*

Συγκεκριμένα, αφού ο Διόνυσος γλίτωσε από την ζήλεια της Ήρας, που ήθελε να εκδικηθεί τον Δία η Κυβέλη, η μητέρα των θεών, του δίνει εκτός από δύναμη που τον έκανε ίσα με τους θεούς, και ένα φυτό. Ο Διόνυσος φτάνοντας με το φυτό στην Αιτωλία, του βασιλιά Οινέα ένας βοσκός ο Στάφυλος γεύτηκε τον καρπό και σκέφτηκε τον χυμό του να κρατήσει, σε βαρέλια σκοτεινά καλά να κλείσει. Όταν στην συνέχεια γεύτηκαν τον χρυσό χυμό, οίνο αποφάσισε ο θεός Διόνυσος να το ονομάσει προς τιμή του βασιλιά Οινέα και τον καρπό σταφύλι για να τιμήσει τον βοσκό. Έτσι, ο θεός Διόνυσος ξεκίνησε να περιπλανιέται σε όλα τα μέρη της γης με σκοπό να μάθει σε όλους να καλλιεργούν το αμπέλι.

Επιπροσθέτως, πληροφορηθήκαμε ότι η καλλιέργεια της αμπέλου και η παραγωγή οίνου ξεκίνησε στην Ελλάδα από τα αρχαία χρόνια. Επίσης, παρατηρήσαμε εικόνες από αμφορείς, κρατήρες και διάφορα άλλα πήλινα αγγεία όπου τα χρησιμοποιούσαν για την αποθήκευση, και την μεταφορά του οίνου και οι παραστάσεις που απεικονίζονται πάνω σε αυτά τα αγγεία μαρτυρούν την αμπελοκαλλιέργεια και την παραγωγή οίνου εκείνης της περιόδου.

Στην συνέχεια, φτιάξαμε το δικό μας τσαμπί σταφύλι από χάρτινη αυγοθήκη, την οποία αφού την χρωμάτισαμε και την κολλήσαμε ολοκληρώσαμε την κατασκευή μας.

Έπειτα, πειραματιστήκαμε με τις ρώγες από σταφύλι. Συγκεκριμένα είδαμε τον χορό των σταφυλιών. Για το πείραμά μας, χρειαστήκαμε δυο ποτήρια, νερό, ανθρακούχο νερό και ρώγες από σταφύλι.

Αρχικά βάλουμε στο ένα ποτήρι νερό. Στην συνέχεια, τα νήπια ρωτήθηκαν τι πιστεύουν ότι θα συμβεί αν ρίξουμε τις ρώγες μέσα στο ποτήρι. Η πλειοψηφία απάντησε ότι οι ρώγες θα βυθιστούν και θα πάνε στον πάτο του ποτηριού, όπως και έγινε. Έπειτα, σε άλλο ποτήρι, ρίξαμε το ανθρακούχο νερό που περιέχει διαλυμένο διοξείδιο του άνθρακα. Πάλι δόθηκε το κίνητρο στα παιδιά να υποθέσουν τι θα συμβεί. Και αυτή τη φορά η πλειοψηφία των παιδιών επέμενε ότι οι ρώγες θα καταλήξουν στον πάτο του ποτηριού. Αφού λοιπόν ρίξαμε τις ρώγες, προς έκπληξή μας, διαπιστώσαμε ότι οι ρώγες ανέβαιναν στην επιφάνεια καθώς οι φυσαλίδες λειτουργούσαν σαν σωσίβιο για αυτές. Έτσι ονομάσαμε το πείραμά μας ο χορός των σταφυλιών, καθώς οι ρώγες από το σταφύλι ανεβοκατέβαιναν μέσα στο ποτήρι σαν να χορεύουν.

Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού – Αθλήματα – Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αρχαιότητα.

Με αφορμή την ημέρα Σχολικού Αθλητισμού ασχοληθήκαμε με την ιστορία των Ολυμπιακών Αγώνων, και δείξαμε μεγαλύτερο ενδιαφέρον για το πώς ξεκίνησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην αρχαιότητα. Συγκεκριμένα, διαβάζοντας το βιβλίο του Φίλιππου Μανδηλαρά «Οι Ολυμπιακοί Αγώνες», μάθαμε ότι οι αγώνες διεξάγονταν στην Ολυμπία και έρχονταν από όλο τον κόσμο, ώστε να τιμήσουν τον αρχηγό των θεών, τον Δία. Επίσης, κατά την διάρκεια των αγώνων σταματούσαν οι έχθρες και αγωνίζονταν με σκοπό να στεφθούν νικητές.

Ακόμη, τα νήπια υποστήριξαν την άποψη της Πυθίας ότι ο Ηρακλής ξεκίνησε τους Ολυμπιακούς Αγώνες αφού ύψωσε βωμό προς τιμή του πατέρα του Δία και οργάνωσε με όλους τους θεούς αγώνες οι οποίοι και θεωρούνται οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες. Επιπλέον πληροφορίες που αποκομίσαμε από την ανάγνωση του βιβλίου είναι ότι μόνο ελεύθεροι Έλληνες μπορούσαν να συμμετάσχουν στους αγώνες και στην Ολυμπία δεν επιτρεπόταν η είσοδος στις γυναίκες.

Οι αγώνες διεξάγονταν ως εξής: Πρώτα επιλέγονταν οι Ελλαοοοίκες, οι οποίοι ήταν οι κριτές των αγώνων και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας οι στεφανωμένοι με κλαδί ελιάς σπονδοφόροι μετέφεραν παντού το μήνυμα ότι θα πραγματοποιηθούν οι αγώνες. Αφού συγκεντρώνονταν οι αθλητές στην Ήλιδα προετοιμάζονταν ώστε να αγωνιστούν.

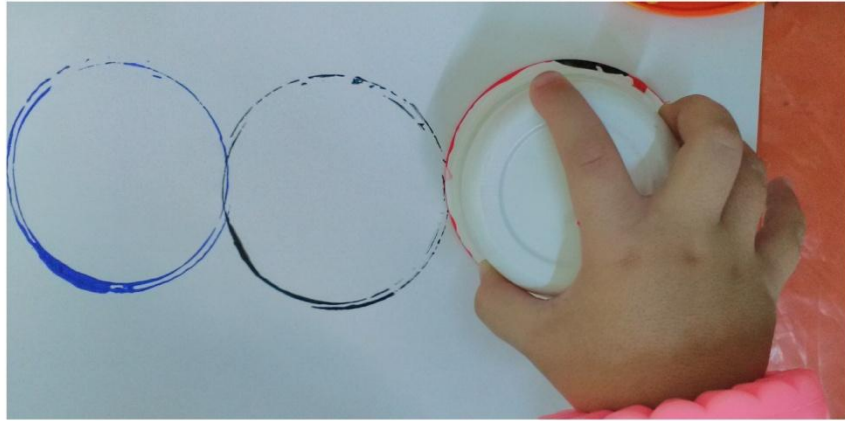
Η πρώτη μέρα ήταν αφιερωμένη στον Δία, στους όρκους των αθλητών και Ελλαοοοικών και από την δεύτερη μέρα ξεκινούσαν τα αθλήματα. Ας αναφέρουμε μερικά από αυτά: Δρόμος, Δισκοβολία, Ακοντισμός, Άλμα σε μήκος, Πάλη, Πυγμαχία, Οπλιτοδρομία, Παγκράτιο, Αρματοδρομίες, Ιπποδρομίες. Η πέμπτη και τελευταία μέρα ήταν αφιερωμένη στην στέψη των Ολυμπιονικών με στεφάνια ελιάς, τους κότινους.

Γνωρίσαμε Ολυμπιονίκες και μάθαμε και για την Καλλιπάτειρα, την μοναδική γυναίκα που παρακολούθησε άθλημα των Ολυμπιακών Αγώνων, μεταμφιεσμένη σε άντρα. Τέλος, φτάσαμε στο σήμερα όπου αναφερθήκαμε στο γεγονός ότι οι αγώνες πραγματοποιούνται κάθε τέσσερα χρόνια σε διαφορετικές πόλεις του κόσμου κάθε φορά και συμμετέχουν αθλητές από όλο τον κόσμο. Όμως, ανεξάρτητα από την χώρα διεξαγωγής των αγώνων, όλα ξεκινούν από την Ολυμπία όταν η πρωθιέρεια ανάβει την ολυμπιακή φλόγα στον ναό της Ήρας, ζητώντας τη βοήθεια του θεού Απόλλωνα. Στη συνέχεια, η φλόγα μεταφέρεται από δρομείς με πυρσό από την Ολυμπία ως το στάδιο που θα διεξαχθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες.

Αφού ήρθαμε σε επαφή με εποπτικό υλικό αποτυπώσαμε με σφουγγάρι πάνω σε αμοφοέα από καφέ χαρτί του μέτρου την φιγούρα ενός δρομέα ή τις φιγούρες δυο παλαιστών. Στη συνέχεια, στολίσαμε τους αμοφορείς με μοτίβα της επιλογής μας.

Έπειτα, μιλήσαμε για τη σημαία των Ολυμπιακών Αγώνων με τους πέντε κύκλους, που συμβολίζει την ενότητα των αθλητών των πέντε ηπείρων και την αποτυπώσαμε σε λευκό χαρτί χρησιμοποιώντας το τύπωμα από κεσεδάκι γιαουρτιού.

Παγκόσμια Ημέρα των Ταχυδρομείων – ο θεός Ερμής.

Ο θεός Ερμής ως αγγελιοφόρος των θεών, ήταν μια ευκαιρία να μάθουμε για τα κατορθώματά του με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα των Ταχυδρομείων. Διαβάζοντας λοιπόν, το βιβλίο του Κώστα Πούλου «Είμαι ο Ερμής» γνωρίσαμε τον θεό Ερμή, γιο του Δία και της Μαίας, μιας από τις κόρες του Άτλαντα.

Γεννήθηκε σε μια σπηλιά και από την πρώτη μέρα της ζωής του έκανε *τόσα κατορθώματα που άλλοι δεν καταφέρνουν ούτε σε μια ζωή*: σηκώθηκε από την κούνια, περπάτησε αμέτρητα χιλιόμετρα, έφτιαξε μόνος του μια λύρα, έκλεψε τα βόδια του αδερφού του, του θεού Απόλλωνα και ύστερα γύρισε πίσω στη σπηλιά να κοιμηθεί. Ο Απόλλωνας θύμωσε βέβαια πολύ, αλλά έπειτα από την παρέμβαση του Δία οι θεοί συμφιλιώθηκαν. Τότε, ο Ερμής έδωσε στον Απόλλωνα την λύρα του και ο Απόλλωνας έδωσε στον Ερμή ένα χρυσό ραβδί, *το κηρύκειο, για να καταλαβαίνουν όλοι ότι μεταφέρει τις εντολές του Δία*.

Επίσης, ο Δίας του έδωσε ένα φτερωτό καπέλο, τον πέτασο, κι ένα ζευγάρι φτερωτά σανδάλια για να πετάει γρήγορα και έτσι έγινε ο αγγελιοφόρος των θεών. Όμως για να μεταφέρει σωστά τα μηνύματα έπρεπε να ξέρει να χειρίζεται σωστά και την γλώσσα για αυτό και θεωρούνταν ο εφευρέτης των γραμμάτων και των αριθμών.

Έπειτα, γνωρίσαμε και τον γλύπτη Πραξιτέλη, οποίος όπως αναφέρεται στο βιβλίο συνδέεται με τον θεό Ερμή ως εξής: Ο θεός Ερμής παρουσιάστηκε στο όνειρο του Πραξιτέλη και του είπε ότι οι άνθρωποι πρέπει να μάθουν πως είμαι. Έτσι του έδωσε μια μαρμαρόπετρα και του είπε ότι εκεί θα τον βρει κρυμμένο. Έτσι, θαυμάσαμε εικόνες από το άγαλμα του γλύπτη Πραξιτέλη, που βρίσκεται στο μουσείο της Ολυμπίας.

Στη συνέχεια, μιλήσαμε για το ταχυδρομείο, τα γραμματόσημα και παρατηρήσαμε μερικά από αυτά με την χρήση μεγεθυντικού φακού. Πολλά από αυτά είχαν παραστάσεις από την μυθολογία.

Έπειτα, σχεδιάσαμε τα δικά μας γραμματόσημα και στείλαμε γράμμα παίζοντας στην γωνιά του ταχυδρομείου σε κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο και αναφερθήκαμε στον αποστολέα και στον παραλήπτη.

Τέλος φτιάξαμε τον θεό Ερμή χρησιμοποιώντας ρολάκια από χαρτί υγείας και χαρτόνι.

Παγκόσμια Ημέρα Υγιεινής Διατροφής – η θεά Δήμητρα

Λόγω της Παγκόσμιας Ημέρας Υγιεινής Διατροφής αναφερθήκαμε στις ομάδες τροφίμων ξεκινώντας από τα δημητριακά. Μάθαμε ότι τα δημητριακά πήραν το όνομά τους από την θεά Δήμητρα που σκοπός της ήταν να εξαπλώσει την καλλιέργεια σιτηρών σε όλο τον κόσμο. Σε περασμένες εποχές τα σιτηρά θεωρούνταν βασικό είδος διατροφής και πολύτιμο δώρο των θεών. Η ιστορία της θεάς Δήμητρας συμβολίζει την αλλαγή του ανθρώπινου πολιτισμού από κοινωνία κυνηγών σε σταθερή αγροτική ζωή (Houtzager, 2004).

Αφού μιλήσαμε για το σιτάρι διαβάζοντας το βιβλίο «Το Σιτάρι» της Α. Θεοχάρη, ασχοληθήκαμε με τον κύκλο του ψωμιού.

Επίσης, μάθαμε και δραματοποιήσαμε το αντίστοιχο τραγούδι «Ο γεωργός πάει στον αγρό». Οι στίχοι του τραγουδιού έχουν ως εξής:

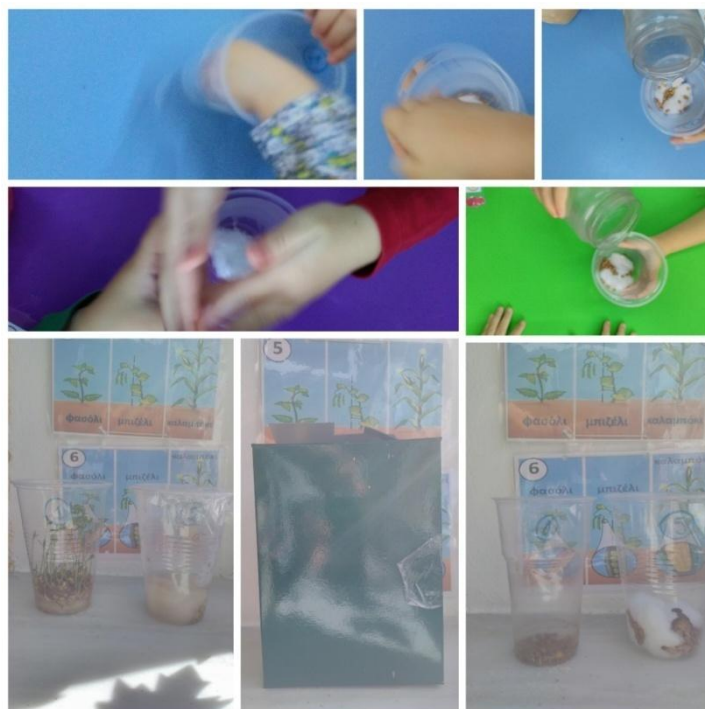
Ο γεωργός πάει στον αγρό
στον αγρό, στον αγρό
Ο γεωργός πάει στον αγρό
πρωί σαν ξημερώσει.
Το χωράφι να οργώσει
να οργώσει, να οργώσει
Το χωράφι να οργώσει
πρωί σαν ξημερώσει.
Τώρα σπέρνει το σιτάρι...
Βροχή το πιάνει δυνατή...

Μες στον ήλιο μεγαλώνει...
Κι έρχονται και το θερίζουν...
Κι έρχονται και το μαζεύουν...
Κι έρχονται και το αλωνίζουν...
Κι ο μύλος θα τ' αλέσει...
Κι έρχονται και το ζυμώνουν...
Κι ο φούρνος θα το ψήσει...
Ψωμί κυρά πάρε να φας
για να φας, για να φας
ψωμί κυρά πάρε να φας
πρωί σαν ξημερώσει.

Έπειτα φτιάξαμε το δικό μας χωραφάκι

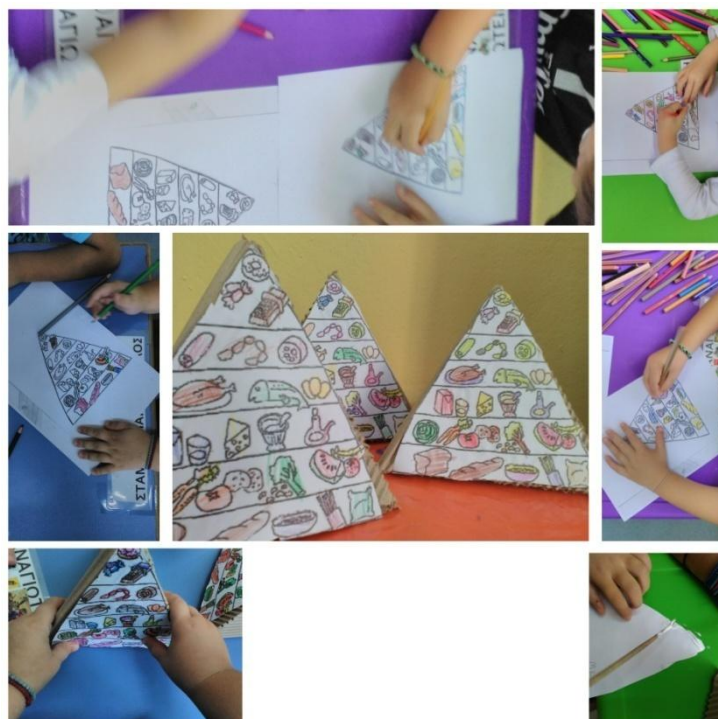

και για να κατανοήσουμε καλύτερα τι χρειάζεται ένα σποράκι για να αναπτυχθεί πειραματιστήκαμε βάζοντας σε ένα ποτήρι βαμβάκι αντί για χώμα, όπως κάναμε και στο χωραφάκι μας, νερό και σποράκια. Σε άλλο ποτήρι βάζοντας το βαμβάκι προσθέσαμε τα σποράκια αλλά δεν βάλουμε νερό. Στο επόμενο, τοποθετήσαμε το βαμβάκι, σπόρια και νερό αλλά το καλύψαμε με διαφανή ταινία ώστε να μην έχει αέρα. Σε ακόμη ένα ποτήρι, αφού προσθέσαμε κανονικά βαμβάκι, νερό, σποράκια το κλείσαμε σε ένα κουτί και το τοποθετήσαμε μέσα σε ντουλάπι. Στο τέλος βάλουμε και σε ένα ποτήρι μόνο νερό και τα σποράκια.

Καθημερινά, παρακολουθούσαμε και καταγράφαμε την εξέλιξη που είχαν τα σποράκια μας και διαπιστώσαμε ότι τελικά ένα σποράκι για να αναπτυχθεί, χρειάζεται, χώμα, νερό, αέρα και ήλιο.

Στη συνέχεια, αναφερθήκαμε και στην πυραμίδα της διατροφής και επισημάνθηκε η θέση των δημητριακών, όπως και των υπόλοιπων ομάδων των τροφίμων. Έτσι φτιάξαμε ο καθένας ως ατομική εργασία την πυραμίδα της διατροφής.

Τέλος, κλείνοντας την ενότητα της υγιεινής διατροφής φτιάξαμε και την θεά Δήμητρα, την οποία την στολίσαμε με στάχυα και κολλήσαμε ένα αίνιγμα. Το αίνιγμα είναι το εξής:

*Είχε μια κόρη μονάκριβη, διαλεχτή
που την άρπαζαν κι αυτή,
η γη καρπίζει όταν το ποθεί
και η φύση, όμορφα τραγουδεί!
Ποια είναι;*

Παγκόσμια Ημέρα Αποταμίευσης – Ο Βασιλιάς Μίδας

Αφού πρώτα αναφερθήκαμε στην έννοια της αποταμίευσης και για το πώς μπορούμε να ξεχωρίζουμε τι έχουμε πραγματικά ανάγκη να αγοράσουμε και τι όχι, επισημάνθηκαν άλλες αξίες που δεν μπορούν να αποκτηθούν δίνοντας χρήματα.

Αφού τέθηκαν ερωτήματα όπως, *τι είναι αυτό που μας κάνει τελικά χαρούμενους και ευτυχισμένους;* προσεγγίσαμε την ιστορία του βασιλιά Μίδα μέσα από την ανάγνωση του βιβλίου του Φ. Μανδηλαρά «*Ο βασιλιάς Μίδα*».

Η ιστορία του βασιλιά Μίδα εξελίσσεται ως εξής: Ο Μίδα ήταν βασιλιάς στη μυθική Φρυγία, όπου και *είχε παλάτι θαυμαστό, κήπο βασιλικό, τριαντάφυλλα ολάνθιστα, αμπέλι θρυλικό.* Όμως, λάτρευε τα πλούτη και ήθελε όλου του κόσμου το χρυσάφι.

Μια μέρα λοιπόν, συνάντησε στον αμπελιού την πόρτα, τον Σειληνό, τον φίλο του θεού Διόνυσου, τον φιλοξένησε και στην πραγματικότητα δεν ήθελε να τον αποχωριστεί καθώς είχε μαγευτεί από τα λόγια του. Όμως, γνώριζε ότι ήταν του θεού Διόνυσου φίλος διαλεχτός και έπρεπε να τον πάει σε αυτόν. Κι έτσι έγινε. Ο θεός Διόνυσος τους υποδέχτηκε με χαρά και είπε στον βασιλιά Μίδα ότι του χρωστάει χάρη επειδή δεν κράτησε τον Σειληνό. Σε αυτό το σημείο τα νήπια ρωτήθηκαν τι το τι χάρη πιστεύουν ότι ζήτησε ο βασιλιάς Μίδα. Οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν οι εξής: «...*Ο Βασιλιάς Μίδα θα ζητήσει χρήματα..., όλα τα διαμάντια του κόσμου..., πλούτη..., ένα δέντρο που να βγάζει χρυσά λουλούδια..., ένα χρυσό άγαλμα..., θα ζητήσει να γίνει ο πιο πλούσιος άνθρωπος του κόσμου...*».

Στη συνέχεια, μάθαμε ότι ο βασιλιάς Μίδα ζήτησε από τον θεό Διόνυσο ό,τι αγγίζει να γίνεται χρυσό. Έτσι, ο βασιλιάς επιστρέφοντας στο παλάτι του ό,τι άγγιζε χρυσάφι γινόταν. Έτρεξε και στην κόρη του να της πει τα ευχάριστα νέα και να την αγκαλιάσει και άγαλμα χρυσό έμεινε στην αγκαλιά του. Μην ξέροντας τι να κάνει επιστρέφει στον θεό Διόνυσο και τον παρακαλεί και του λέει ότι το δώρο του δεν το αντέχει. Ο θεός Διόνυσος του είπε ότι *χρυσό νερό δεν πίνεται, ψωμί χρυσό δεν σε χορταίνει, κόρη χρυσή σαν άγαλμα ποτέ δε σε ζεσταίνει.* Έπειτα, του είπε ότι θα έπρεπε να πάει στον ποταμού την μακρινή πηγή, να πάρει νερό και όλα με αυτό να τα αγγίζει και με αυτό τον τρόπο θα σβήσει ο χρυσός και ζωή θα έρθει πάλι.

Ο Μίδα ακολούθησε τις οδηγίες του θεού Διόνυσου και ύστερα από το πάθημά του, το χρυσάφι ξέχασε και *τη ζωή χαιρότανε τη μέρα και τα βράδια.* Τελικά, τι κατάλαβε ο βασιλιάς Μίδα από το πάθημά του; «...*Κατάλαβε ότι δεν είναι όλα χρυσάφι..., ότι δεν έπρεπε να δώσει αξία στα πλούτη..., ότι έχει μεγαλύτερη αξία η οικογένεια, το φαγητό..., κατάλαβε το λάθος του και σκέφτηκε ότι δεν έχουν αξία τα πλούτη και τα χρυσάφια αλλά οι άνθρωποι και η φύση...*».

Αφού ολοκληρώθηκε η ανάγνωση της ιστορίας, προτάθηκε στα παιδιά να φανταστούν πως θα ήταν το παλάτι, ο κήπος του βασιλιά Μίδα όταν τα άγγιζε,

έχοντας την ιδιότητα να τα κάνει όλα χρυσά. Έτσι, σε λευκό φύλλο και αφού κολλήσαμε την φιγούρα του Μίδα, με πινέλο και χρυσή τέμπερα εκφράστηκαν εικαστικά.

Η Ελιά το πολύτιμο δώρο της θεάς Αθηνάς.

Με αφορμή την ενασχόληση μας με τη θεματική ενότητα «Η Ελιά», ασχοληθήκαμε και με μύθο που της Αθήνας της πόλης της θεάς Αθηνάς. Διαβάζοντας το βιβλίο της Σ. Ζαραμπούκα «Μυθολογία 3», φτάσαμε στο σημείο όπου αναφέρεται η φιλονικία της θεάς Αθηνάς με τον θεό Ποσειδώνα, καθώς και οι δυο θεοί επιθυμούσαν να γίνουν προστάτες της πόλης όπου τότε βασιλεύε ο Κέκροπας. Ο Κέκροπας δεν ήθελε να αποφασίσει μόνος του οπότε και κάλεσε όλους τους κατοίκους της πόλης να συγκεντρωθούν στο βράχο της Ακρόπολης

όπου εκεί θα καλούσαν και τους δυο θεούς ώστε να διαλέξουν τον καλύτερο για αυτούς.

Συμφώνησαν πως θα κερδίσει όποιος προσφέρει στους κατοίκους το πολυτιμότερο δώρο. Πρώτος ο Ποσειδώνας χτύπησε με την τρίαινά του τον βράχο και αμέσως ανάβλυσε νερό. Όμως το νερό ήταν αλμυρό. Από την άλλη μεριά, η θεά Αθηνά φύτεψε ένα δέντρο, όπου ήταν η πρώτη ελιά. Όλοι προτίμησαν την ελιά για τον καρπό της και η θεά Αθηνά κρίθηκε νικήτρια. Έτσι η πόλη ονομάστηκε Αθήνα για να τιμήσουν το όνομα της θεάς Αθηνάς.

Αφού δραματοποιήσαμε τον μύθο φτιάξαμε μια ομαδική αφίσα για τον μύθο αυτόν.

(Σχετικές ζωγραφιές με θέμα την φιλονικία των δύο θεών)

Στη συνέχεια, φτιάξαμε την δική μας ελιά χρησιμοποιώντας οντουλέ χαρτί για τον κορμό και χαρτόνι για το φύλλωμα της ελιάς. Πάνω στο φύλλωμα κολλήσαμε από την μια μεριά εικόνες σχετικές με το μύθο της φιλονικίας των δυο θεών για την πόλη της Αθήνας, στην επόμενη παροιμίες, εκφράσεις, αινίγματα και ποιήματα για την ελιά και το λάδι. Παροιμίες και εκφράσεις όπως: «Η ελιά είναι κυρά κι όποτε θέλει κάμνει.», «Η αλήθεια και το λάδι πάντα βγαίνουν από πάνω.», «Βγαίνει πάντα λάδι.», «Μου έβγαλε το λάδι.». Αινίγματα: «Δεν πεθαίνει κι αν περάσουν χρόνια εκατό και χίλια. Μας χορταίνει, μας φωτίζει, μας ανάβει τα καντήλια. Τι είναι;», «Από κλαδάκι κρέμεται, στην αγορά πουλιέται, το εξωτερικό της τρώγεται, το κόκαλο πετιέται. Τι είναι;». Τα ποιήματα που ασχοληθήκαμε είναι:

Η Ελιά

Είμαι του ήλιου θυγατέρα,
η πιο απ' όλες χαϊδευτή,
χρόνια η αγάπη του πατέρα
σ' αυτό τον κόσμο με κρατεί.

Όσο να πέσω νεκρωμένη,
αυτόν το μάτι μου ζητεί.
Είμαι η ελιά η τιμημένη!
Δεν είμαι ολόξανθη, μοσχάτη,
τριανταφυλλιά ή κιτριά
θαμπώνω της ψυχής το μάτι,
για τ' άλλα μάτια είμαι γριά.
Δε μ' έχει αηδόνι ερωμένη,
μ' αγάπησε μια θεά.
Είμαι η ελιά η τιμημένη!
Όπου κι αν λάχω κατοικία,
δε μ' απολείπουν οι καρποί
ως τα βαθιά μου γηρατειά
δε βρίσκω στη δουλειά ντροπή.
Μ' έχει ο Θεός ευλογημένη
κι είμαι γεμάτη προκοπή.
Είμαι η ελιά η τιμημένη!

Κωστής Παλαμάς

Ευλογημένο να' ναι, ελιά,
το χώμα που σε τρέφει,
κι ευλογημένο το νερό
που πίνεις απ' τα νέφη,
κι ευλογημένος τρεις φορές
αυτός που σ' έχει στείλει
για το λυχνάρι του φτωχού,
για τ' άγιου το καντήλι.

Απόσπασμα από το ποίημα «Η ελιά»

του Ιωάννη Πολέμη

Επίσης, αφού αναζητήσαμε πληροφορίες για τον τρόπο που οι άνθρωποι μάζευουν και βγάζουν το λάδι από την ελιά από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, κολλήσαμε στην ελιά σχετικές εικόνες.

Συγκεκριμένα, για την συγκομιδή του ελαιόκαρπου χρησιμοποιούσαν ευλύγιστες βέργες είτε τις μάζευαν με το χέρι όπως γίνεται και στις μέρες μας. Βέβαια πλέον χρησιμοποιούνται κυρίως μηχανικά μέσα με διάφορους τύπους

ελαιοραβδιστικών. Στην αρχαία αγγειογραφία υπάρχουν παραστάσεις που μας δίνουν μια εικόνα για το πώς γινόταν ακριβώς η διαδικασία.

Επίσης, αναφερθήκαμε στα στάδια για την παραγωγή του λαδιού που είναι δυο, η σύνθλιψη του καρπού και στη συνέχεια η έκθλιψη του λαδιού. Αρχικά, η σύνθλιψη, δηλαδή η μετατροπή του καρπού σε πολτό γινόταν σύροντας μια βαριά κυλινδρική πέτρα για να λιώσουν τις ελιές πάνω σε μια πέτρινη πλάκα.

Η έκθλιψη στη συνέχεια αναφέρεται στην εξαγωγή του λαδιού από τον πολτό με πίεση. Έβαζαν λοιπόν τον πολτό μέσα σε σακιά, που τα τοποθετούσαν πάνω σε μια γουβωμένη πέτρα και χρησιμοποιούσαν μια βαριά πέτρα για να τα στύψουν. Το λάδι χυνόταν σε δοχεία από ένα αυλάκι. Για να γίνει πιο πλήρες το στύψιμο, έβαζαν πέτρες πάνω στο σακί, για να βγει το υπόλοιπο λάδι. Αυτός ο τρόπος παραγωγής του λαδιού αντικαταστάθηκε έπειτα από το ελαιοτριβείο που με τα χρόνια έχει εξελιχθεί και πλέον σύγχρονα μηχανήματα έχουν αντικαταστήσει τις χειροκίνητες διαδικασίες που απαιτούνταν για την διαδικασία έκθλιψης του ελαιόκαρπου.

Έπειτα, το κάθε παιδί αφού ζωγράφισε και έκοψε το δικό σχέδιο σχετικά με την συγκομιδή και παραγωγή του λαδιού τα κολλήσαμε και αυτά τα σχέδια στην ελιά μας. Φτιάξαμε και ένα τσουβαλάκι από λινάτσα και τα παιδιά δραστηροποιήθηκαν παίζοντας συμβολικό παιχνίδι.

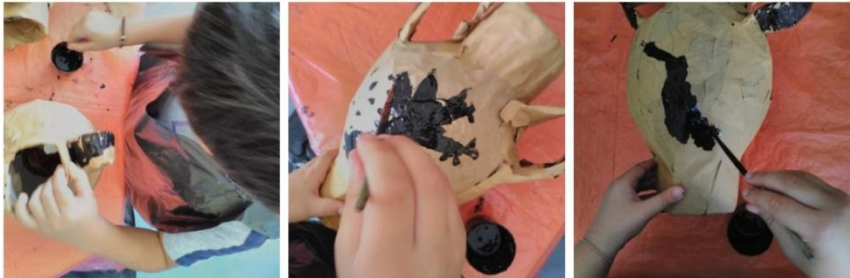

Άλλες πληροφορίες που επισημάνθηκαν σχετικά με την ελιά και την αρχαιότητα είναι ότι το ελαιόλαδο το χρησιμοποιούσαν ως βασικό συστατικό στις θεραπείες τους, όπως αναφέρεται συγκεκριμένα για τον θεό της Ιατρικής τον Ασκληπιό αλλά και ο Ιπποκράτης, ο μεγάλος ιατρός της αρχαίας Ελλάδας, το χρησιμοποίησε σε πολλές του συνταγές.

(Ελεύθερο σχέδιο με πινέλα και τέμπερες με θέμα «Η Ελιά»)

Ακόμη, πληροφορηθήκαμε ότι οι αρχαίοι Έλληνες χρησιμοποιούσαν αμφορείς και πιθάρια για την αποθήκευση του λαδιού. Έτσι αποφασίσαμε να φτιάξουμε τους δικούς μας αμφορείς. Χρησιμοποιήσαμε ένα μπαλόνι για να δώσουμε την μορφή του αμφορέα και χαρτί οντουλέ για να φτιάξουμε την βάση και τα χερούλια του αμφορέα. Έπειτα με την τεχνική του παπιέ μασέ ντύσαμε το μπαλόνι με πολλές στρώσεις χαρτιού. Στη συνέχεια, επιλέξαμε να φτιάξουμε μια ελιά πάνω στους αμφορείς μας.

Ηλιακό Σύστημα και τα Ονόματα των Πλανητών.

Πριν ξεκινήσουμε το ταξίδι μας στο διάστημα φτιάξαμε το διαστημόπλοίο μας για να πάμε να γνωρίσουμε τους πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος. Χρησιμοποιήσαμε χαρτόκουτες, χαρτί του μέτρου, αλουμινόχαρτο, ταινία και ψαλίδια.

Αφού το ολοκληρώσαμε, πρώτη μας στάση ο Ερμής, ο οποίος είναι μικρός και γρήγορος και γι' αυτό πήρε το όνομά θεού Ερμή. Έπειτα, η Αφροδίτη πήρε το όνομά της από την θεά της ομορφιάς την θεά Αφροδίτη, καθώς ο συγκεκριμένος πλανήτης θεωρείται ότι είναι το ομορφότερο αντικείμενο στον νυχτερινό ουρανό. Τρίτος πλανήτης, η Γη μας όπου πήρε το όνομά της από τη Γαία γιατί αυτή μόνο έχει ζωή. Επόμενος ο Άρης, γνωστός και ως κόκκινος πλανήτης, γι' αυτό και του δόθηκε το όνομα του θεού Άρη, θεό του πολέμου. Πέμπτος πλανήτης, ο πλανήτης Δίας και καθότι είναι ο μεγαλύτερος από τους πλανήτες πήρε το όνομα του θεού Δία. Επόμενος πλανήτης ο Κρόνος, επίσης μεγάλος πλανήτης και του δόθηκε το όνομα του Τιτάνα Κρόνου. Ο Ουρανός πήρε το όνομά του από την ελληνική θεότητα του Ουρανού και ήταν πατέρας του Κρόνου. Τέλος, ο όγδοος κατά σειρά είναι ο Ποσειδώνας και πήρε το όνομά του θεού της θάλασσας λόγω του χρώματος.

Αφού παίξαμε με τα ονόματα των θεών και τους πλανήτες, μάθαμε αντίστοιχο τραγούδι και φτιάξαμε το ηλιακό μας σύστημα με ζύσμα κιμωλίας.

Ο θεός Ήφαιστος και τα ηφαίστεια.

Αφού μιλήσαμε για τους πλανήτες εντοπίσαμε το ενδιαφέρον μας στον δικό μας πλανήτη τη Γη. Παρατηρήσαμε το σχήμα της, αναφερθήκαμε στην περιστροφή που κάνει γύρω από τον εαυτό της αλλά και γύρω από τον ήλιο μέσα από εποπτικό υλικό και προβολές βίντεο. Επίσης, ασχοληθήκαμε με τη δομή της Γης και εντοπίσαμε το ενδιαφέρον μας στην επιφάνειά της, η οποία αποτελείται από το έδαφος, πέτρινους όγκους και το νερό. Θέλοντας να μιλήσουμε συγκεκριμένα για τα ηφαίστεια επισημάναμε πρώτα το σχήμα τους, ότι δηλαδή μοιάζει με ένα βουνό το οποίο όμως έχει ένα άνοιγμα στην κορυφή από όπου βγαίνει η λάβα.

Ξεκινήσαμε από το μάγμα, δηλαδή τα λιωμένα πετρώματα που βρίσκονται βαθιά κάτω από την επιφάνεια της Γης και τα οποία μερικές φορές σπρώχνονται προς τα πάνω και βγαίνουν στην επιφάνεια.

Βέβαια οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι ο θεός Ήφαιστος είχε το εργαστήριο του μέσα στο ηφαίστειο και καθώς έφτιαχνε τους κεραυνούς του Δία

σπίθες και καπνός πεταγόταν από το ηφαίστειο. Έτσι, ο Ήφαιστος είναι ο θεός της φωτιάς και της μεταλλουργίας στην ελληνική μυθολογία. Ήταν γιος του Δία και της Ήρας.

Με αφορμή τον θεό Ήφαιστο φτιάξαμε τα δικά μας ηφαίστεια με την τεχνική του παπιέ μασέ και έπειτα τα ζωγραφίσαμε.

Ο Εγκέλαδος και οι Σεισμοί.

Αφού ολοκληρώσαμε την θεματική ενότητα «Ηφαιστος και ηφαιστεια», περάσαμε στην ιστορία του Εγκέλαδου. Διαβάζοντας το βιβλίο «Η οργή του Εγκέλαδου», γνωρίσαμε τον γίγαντα που είναι γνωστός ως Εγκέλαδος. Συνοπτικά, η ιστορία του Εγκέλαδου έχει ως εξής:

Η μητέρα του είναι η Γη και ο πατέρας του Ουρανός. Έχει και πολλά αδέρφια όπως τον Αλκυονέα και τον Πολυβώτη. Ήταν γίγαντες ψηλοί και δυνατοί, όλοι τους φοβόντουσαν μέχρι και ο βασιλιάς των θεών, ο Δίας. Η μητέρα τους η Γη, θέλοντας να προστατέψει τα παιδιά της κάνοντας τα αθάνατα ανακάλυψε ένα μαγικό βότανο, το οποίο μόλις έβγαλε ρίζες και φύλλα, οπότε και ήταν έτοιμο να χαρίσει την αθανασία τους γίγαντες ο θεός Δίας πρόφτασε και το ξερίζωσε. Τότε άρχισε ο πόλεμος ανάμεσα σε γίγαντες και θεούς που ονομάστηκε Γιγαντομαχία. Οι θεοί πήραν με το μέρος τους και τον Ηρακλή, ο οποίος σημάδεψε τον Αλκυονέα και τον έριξε κάτω αλλά η μητέρα του η Γη, προσπαθούσε κάθε φορά να του δίνει δύναμη ώστε να ξανασηκωθεί. Ο Πολυβώτης πολέμησε με τον θεό Ποσειδώνα, ο οποίος του έριξε ένα κομμάτι γης που το έλεγαν Νίσυρο. Από τότε σύμφωνα με τον μύθο ο γίγαντας προσπαθεί να ελευθερωθεί και ο θυμός του είναι σωστό ηφαιστειο και κάθε φορά που αναστενάζει, κουνιέται όλο το νησί.

Κάτι παρόμοιο συνέβη και στον Εγκέλαδο. Ο Εγκέλαδος πολέμησε με την θεά Αθηνά, η οποία άρπαξε ένα ολόκληρο βουνό και το πέταξε πάνω του και έτσι δημιουργήθηκε το νησί που λέγεται Σικελία. Από τότε ο Εγκέλαδος ζει κάτω από αυτό το νησί και όταν αναστενάζει η Αίτνα, το μεγάλο ηφαιστειο της Σικελίας πετάει φλόγες και λάβα ψηλά στον ουρανό. Με αυτό τον τρόπο προσπαθεί ο Εγκέλαδος να πετύχει τον Δία, ο οποίος είναι καλά κρυμμένος ψηλά στον Όλυμπο.

Με αφορμή τον Εγκέλαδο, αναφερθήκαμε και στο επάγγελμα του Σεισμολόγου καθώς και στους όρους Σεισμός και Ρίχτερ. Παρακολουθήσαμε σχετικά βίντεο και κάναμε αντισεισμική άσκηση.

(Σχετική δραστηριότητα για τον Σεισμό)

(Ζωγραφιές με θέμα τον Εγκέλαδο)

Ο μύθος της Αλκυόνης.

Φτάνοντας στον Ιανουάριο, μιλήσαμε για εκείνες τις ηλιόλουστες μέρες που είναι γνωστές ως αλκυονίδες μέρες. Σύμφωνα με την μυθολογία, η Αλκυόνη πριν γίνει πουλί, ήταν η κόρη του θεού Αίολου, του θεού των ανέμων. Η Αλκυόνη ήταν παντρεμένη με τον Κήηκα και ζούσαν ευτυχισμένοι. Ζούσαν όμως τόσο όμορφα, που σιγά σιγά, άρχισαν να πιστεύουν ότι δεν είναι κοινοί θνητοί, αλλά είναι ισάξιοι με τους θεούς. Μάλιστα άρχισαν να αποκαλούν ο ένας τον άλλον με τα ονόματα των θεών, συγκεκριμένα του Δία και της Ήρας. Όταν ο Δίας όμως το έμαθε θύμωσε και έριξε έναν κεραυνό στο καράβι του Κήηκα, ο οποίος μη μπορώντας να τα καταφέρει με τα κύματα, πνίγηκε.

Η Αλκυόνη από την άλλη, περίμενε τον Κήηκα στο ακρογιάλι. Όταν όμως, αντίκρισε κάποια ξύλα από το καράβι του, κατάλαβε τι είχε συμβεί και θρηνούσε απαρηγόρητη το χαμό του αγαπημένου της Κήηκα.

Στο τέλος, ο Δίας την λυπήθηκε και την μεταμόρφωσε σε ένα πανέμορφο πουλί την Αλκυόνα. Επειδή όμως φώλιαζε κοντά στις ακτές, τα αγριεμένα κύματα άρπαζαν τα μικρά της. Έτσι, παρενέβη για ακόμη μια φορά ο Δίας κι έτσι μέσα στην καρδιά του χειμώνα, οι άνεμοι κοπάζουν και ο ήλιος λάμπει, βοηθώντας την αλκυόνα να κλωσήσει τα αυγά της.

Στην συνέχεια, φτιάξαμε με χαρτόνι την αλκυόνα, βάψαμε ένα στεφάνι από οντουλέ χαρτί και χρησιμοποιήσαμε γκοφρέ χαρτί για τα άνθη της αμυγδαλιάς καθώς συνδυαστικά με την αλκυόνα μιλήσαμε και για την αμυγδαλιά καθώς: *«Αλκυόνα και Αμυγδαλιά φέρνουν την Άνοιξη στου χειμώνα την καρδιά!»*.

(Ζωγραφίζουμε με τέμπρες – Αποτίπομα παλάμης)

Οι δώδεκα θεοί του Ολύμπου

Καθώς φτάσαμε στο σημείο όπου γνωρίσαμε αρκετούς από τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου, αποφασίσαμε να δούμε και να μάθουμε και για τους υπόλοιπους. Μέσα από το βιβλίο του Μανδηλαρά Φ. «Οι 12 θεοί του Ολύμπου», μάθαμε τι πίστευαν οι αρχαίοι Έλληνες για την αρχή του κόσμου.

Μάθαμε για το Χάος, για την ένωση της Γης και του Ουρανού, όπου δημιούργησε τους Κύκλωπες, τους Εκατόγχειρες και τους Τιτάνες. Ένας από τους Τιτάνες ήταν ο Κρόνος, ο οποίος πάλεψε με τον πατέρα του τον Ουρανό και έγινε αυτός βασιλιάς του Κόσμου. Ο Κρόνος παντρεύεται την Ρέα και ο ίδιος χάνει τον θρόνο του από τον γιό του τον Δία, ο οποίος πάλεψε μαζί του και έσωσε τα αδέρφια του. Έπειτα σειρά έχει η Τιτανομαχία που συναντήσαμε στην αναφορά μας στον Εγκέλαδο.

Στο τέλος, οι θεοί του Ολύμπου νίκησαν και συμφώνησαν όλοι μαζί να κυβερνούν με αρχηγό τον Δία. Μόλις τελειώσαμε την αναφορά μας και στους υπόλοιπους θεούς του Ολύμπου, σκεφτήκαμε να φτιάξουμε τους δώδεκα θεούς. Χρησιμοποιήσαμε διάφορα χαρτόνια, γκοφρέ χαρτί, ρολά υγείας και καφέ του μέτρου για να ντύσουμε μαξιλάρια και να φτιάξουμε τον Όλυμπο, την κατοικία των θεών.

Ομήρου Ιλιάδα

Καθώς η αναφορά μας στην μυθολογία ήταν έντονη τα νήπια άρχισαν να φέρνουν βιβλία με σχετικό θέμα. Όσπου έφτασε στα χέρια μας η Οδύσσεια. Όμως καθώς αναφερθήκαμε πρώτα περιληπτικά στο έργο του Όμηρου, αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε από την Ιλιάδα, έργο το οποίο προηγείται της Οδύσσειας.

Τις πληροφορίες που προσπαθήσαμε να συγκεράτησουμε και για τα δυο αυτά επικά ποιήματα είναι ότι η *Ιλιάδα και η Οδύσσεια, με 28000 στίχους συνολικά, είναι τα πρώτα λογοτεχνικά έργα της Ευρώπης. Τα έχει συνθέσει ο Όμηρος, που έζησε στην Ελλάδα γύρω στον 8ο αιώνα π.Χ.*

Η Ιλιάδα έχει να κάνει με τον πόλεμο της Τροίας ή του Ιλίου, όπως αλλιώς λεγόταν, και τους ήρωες που πολέμησαν σ' αυτόν. Η αιτία του Τρωικού πολέμου που κράτησε δέκα χρόνια ήταν η απαγωγή της ωραίας Ελένης, γυναίκας του βασιλιάς της Σπάρτης Μενέλαου, από τον γιο του βασιλιά της Τροίας, τον Πάρι. Ο Όμηρος λοιπόν, στην Ιλιάδα, μας διηγείται τις περιπέτειες του τελευταίου χρόνου του πολέμου. Πριν περάσουμε στην αφήγηση της ιστορίας ήρθαμε σε επαφή με τον χάρτη της Ελλάδας, είδαμε από πού άρπαξε ο Πάρις την ωραία Ελένη, από που κατάγονταν οι ήρωες της Ιλιάδας και εντοπίσαμε τον ενδιαφέρον μας για τα πολεμικά πλοία τις τριήρεις που χρησιμοποίησαν οι Αχαιοί ώστε να φτάσουν στην Τροία.

Έτσι φτιάξαμε το δικό μας ψηφιδωτό που απεικόνιζε μια τριήρης. Σε μαύρο χαρτόνι σχεδιάσαμε με άσπρη κηρομπογιά και κιμωλία την τριήρης και έπειτα με κομματάκια από χαρτί A4 φτιάξαμε το ψηφιδωτό.

Οι τριήρεις όπως πληροφορηθήκαμε χρησιμοποιήθηκαν ως πολεμικά πλοία και είχαν τρεις σειρές κουπιών, από όπου πήραν και το όνομά τους. Για να είναι γρήγορες οι τριήρεις εκτός από τους κωπηλάτες χρησιμοποιούσαν και πανιά. Υπήρχαν διάφοροι τύποι τριηρών, ανάλογα με την πόλη προέλευσης καθώς και τη χρήση τους. Επίσης, το πλήρωμα της τριήρης περιλάμβανε περίπου 300 άτομα.

Αφού είδαμε και σχετικές εικόνες ξεκινήσαμε το ταξίδι μας προς την Τροία. Οι ήρωες που ενεπλάκησαν στον πόλεμο της Τροίας ήταν πολλοί, οι διαμάχες μεταξύ των θεών του Ολύμπου έντονες, ώσπου φτάσαμε στο δόλιο σχέδιο του πολυμήχανου Οδυσσέα.

Στον Επειό αναθέτουν να φτιάξει ένα ξύλινο άλογο που να είναι κούφια η κοιλιά του και ψηλό το ανάστημά του. Όταν τελείωσε το άλογο που το είπαν Δούρειο Ίππο, οι Αχαιοί, έβαλαν φωτιά στο στρατόπεδο μπήκαν στα καράβια και σήκωσαν πανιά. Μόνο οι γενναίοι μπήκαν στην κοιλιά του ξύλινου αλόγου και με

αυτό τον τρόπο σύμφωνα με το σχέδιο θα έμπαιναν στην πόλη και την νύχτα κρυφά θα έβγαιναν ώστε να πάρουν την εκδίκησή τους. Οι Τρώες πράγματι πίστεψαν ότι οι Αχαιοί είχαν εγκαταλείψει την Τροία και το άλογο το είχαν αφήσει εκεί ως δώρο προς την θεά Αθηνά που τους βοήθησε κατά την διάρκεια του πολέμου.

Παρόλο που η Κασσάνδρα, η κόρη του Πρίαμου τους έλεγε το άλογο να κάψουν γιατί ματωμένο δόρυ έβλεπε, οι Τρώες γελούσαν και τράβηξαν τον Δούρειο Ίππο μέσα στην πόλη τους. Και ο Λαοκόοντας φάνηκε να μην πιστεύει την κίνηση των Αχαιών και με ένα κοντάρι χτύπησε την κοιλιά του αλόγου και τότε φίδια εμφανίστηκαν από την θάλασσα και όρμησαν πάνω του και σε μια στιγμή ο Λαοκόοντας για πάντα είχε χαθεί.

Οι Τρώες άρχισαν να γλεντούν και να πιστεύουν σε μια ειρηνική ζωή. Όμως, όταν τελείωσε το γλέντι, οι Αχαιοί βγήκαν από την κοιλιά του αλόγου και η Τροία παραδόθηκε στις φωτιές. Έτσι, τελείωσε ο Τρωικός πόλεμος, έχοντας ξεχάσει οι Αχαιοί ότι αυτό το δόλιο σχέδιο θα προκαλέσει την οργή των θεών, καθώς *όποιος δε σέβεται ζωές δε θα αργήσει να χτυπηθεί από μεγάλες συμφορές* (Μανδηλαράς, 2013).

Ολοκληρώνοντας την αναφορά μας στην Ιλιάδα και στον Τρωικό πόλεμο φτιάξαμε τον δικό μας Δούρειο Ίππο με χαρτόνι και οντουλέ χαρτί.

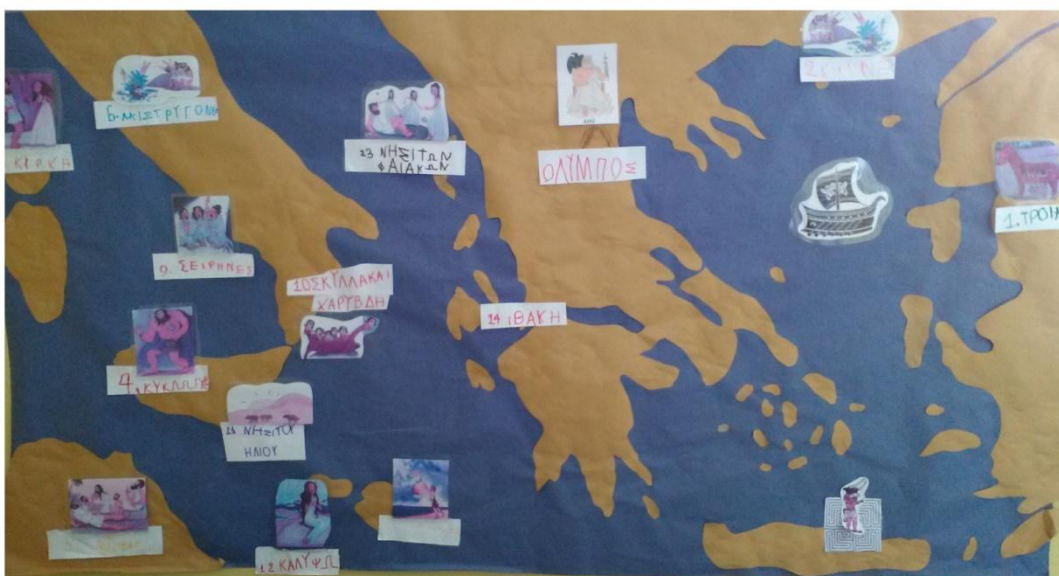
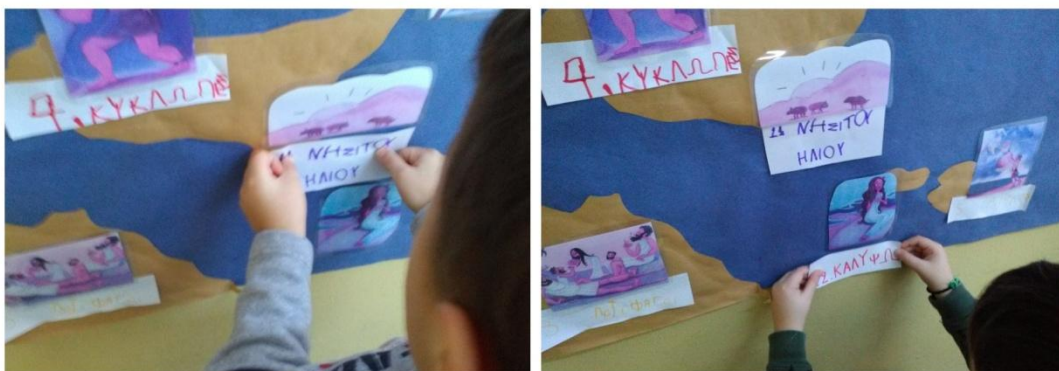

(Ζωγραφιές με θέμα τον Τρωικό Πόλεμο)

Οδύσσεια

Αφού ολοκληρώσαμε την Ιλιάδα περάσαμε στην Οδύσσεια. Η Οδύσσεια περιγράφει τις περιπέτειες του Οδυσσέα από τη στιγμή που αναχώρησε από την Τροία μετά το τέλος του πολέμου, μέχρι να επιστρέψει στην πατρίδα του.

Για να δούμε όμως την διαδρομή που ακολούθησε ο Οδυσσέας, φτιάξαμε έναν χάρτη και πάνω κολλήσαμε εικόνες από τα μέρη που περνούσε ο Οδυσσέας.

Επίσης για να δραματοποιήσουμε καλύτερα και για να έχουν την ευκαιρία τα νήπια στο ελεύθερο παιχνίδι να έχουν επαφή με τον χάρτη και τις περιπέτειες του Οδυσσέα φτιάξαμε από χαρτόκουτα μια τριήρης και κουπιά από οντουλέ χαρτί. Όλα τα παιδιά έδειξαν ενθουσιασμό και βοήθησαν ώστε να ολοκληρωθεί η τριήρης και το παιχνίδι ξεκίνησε αμέσως.

Από τους Κίκονες, πήγαμε στο νησί των Λωτοφάγων και ύστερα στη χώρα των Κυκλώπων. Στη συνέχεια, στο νησί του Αίολου, στη χώρα των Λαιστρυγόνων, στο νησί της Κίρκης και στον Κάτω Κόσμο. Έπειτα, στο νησί των Σειρήνων και περάσαμε από την Σκύλλα και την Χάρυβδη. Ακόμη, στο νησί του Ήλιου και επόμενη στάση το νησί της Καλυψώς. Ύστερα, ο Οδυσσέας φτάνει στη χώρα των Φαιάκων και γνωρίζει τον βασιλιά Αλκίνοο, ο οποίος του δίνει καράβι και επιτέλους ο Οδυσσέας φτάνει στην Ιθάκη αλλά οι περιπέτειες του δεν τελειώνουν εκεί. Έπρεπε να αντιμετωπίσει τους μνηστήρες που έχουν κατακλύσει το παλάτι του.

Ο Οδυσσέας βέβαια σχέδιο σκέφτεται να εκτελέσει ώστε τους μνηστήρες να καταφέρει να διώξει από το παλάτι του το οποίο και πετυχαίνει με την βοήθεια της θεάς Αθηνάς. Έτσι, μετά από είκοσι χρόνια που ο Οδυσσέας περιπλανήθηκε σμίγει με την αγαπημένη του Πηνελόπη και τον γιο του τον Τηλέμαχο.

(Ο Οδυσσέας και ο Κύκλωπας Πολύφημος)

Για να διατηρηθεί το ενδιαφέρον των νηπίων δεν χρησιμοποιήθηκε μόνο ένα βιβλίο για την αφήγηση του ταξιδιού του Οδυσσέα. Τα παιδιά ήρθαν σε επαφή με διαφορετικά παιδικά βιβλία που είχαν διαφορετική εικονογράφηση και διαφορετική προσέγγιση των περιπετειών του. Επίσης, είδαμε εικόνες από παραστάσεις αρχαίων

αγγείων που απεικόνιζαν σκηνές από το ταξί του Οδυσσέα από αναζήτησή μας στην διαδικτυακή υπηρεσία Google.

Θησέας

Αφού γνωρίσαμε τον πολυμήχανο Οδυσσέα, επόμενο βιβλίο που έφερε παιδί στην τάξη μας είχε κεντρικό ήρωα τον Θησέα. Άρα, ξεκίνησε και η ενασχόλησή μας με αυτόν τον μυθικό ήρωα.

Ο Θησέας, γεννήθηκε στην Τροιζήνα, η μητέρα του είναι η Αίθρα και ο πατέρας του ο Αιγέας. Ο Αιγέας είχε φύγει από την Τροιζήνα και είχε έρθει στην Αθήνα, όπου έγινε βασιλιάς, πριν γεννηθεί ο Θησέας. Φεύγοντας έβαλε το ξίφος του και τα σαντάλια του, κάτω από έναν μεγάλο βράχο και είπε στην Αίθρα, πως αν γεννούσε αγόρι, να το οδηγήσει στο βράχο κι αν μπορέσει να τον κυλίσει και να πάρει τα όπλα, τότε να πάει να τον συναντήσει στην Αθήνα. Έτσι κι έγινε. Ο Θησέας, αφού κατάφερε και κύλισε τον βράχο, σε νεαρή ηλικία ξεκίνησε από το παλάτι του παππού στην Τροιζήνα, ώστε να αναζητήσει τον πατέρα του Αιγέα. Στη διαδρομή μάθαμε ότι συνάντησε πολλούς κινδύνους αλλά με την γενναιότητα του και την εξυπνάδα του κατάφερε να νικήσει κάθε εμπόδιο.

Φτάνοντας στην Αθήνα θα έρθει αντιμέτωπος όμως με μια νέα πρόκληση. Ο Θησέας αποφασίζει να ταξιδέψει ως την Κρήτη και το βασίλειο του Μίνωα για να αντιμετωπίσει τον Μινώταυρο. Ο Μινώταυρος, είναι ένα πλάσμα τρομακτικό με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι ταύρου. Ζει σε έναν λαβύρινθο τον οποίο έχει σχεδιάσει ο Δαίδαλος και κάθε χρόνο θυσιάζονται νέοι και νέες της Αθήνας σε αυτόν, ως ποινή των Αθηναίων καθώς σκότωσαν τον γιο του Μίνωα.

Φτάνοντας στην Κρήτη η Αριάδνη, κόρη του Μίνωα, θαμπώνεται από την ομορφιά του Θησέα. Στην συνέχεια, η Αριάδνη βοήθησε τον Θησέα δίνοντάς του ένα κουβάρι κλωστή, τον «Μίτο της Αριάδνης», ώστε μπαίνοντας στον λαβύρινθο, να τον ξετυλίγει για να μπορέσει στην συνέχεια να βρει την έξοδο, αφού σκοτώσει τον Μινώταυρο. Έτσι λοιπόν, ο Θησέας κατάφερε και σκότωσε τον Μινώταυρο και με την βοήθεια της Αριάδνης βγήκε από τον λαβύρινθο.

Όμως, πριν την αναχώρηση του Θησέα από την Αθήνα, ο βασιλιάς Αιγέας και ο Θησέας είχαν συμφωνήσει ότι κατά την επιστροφή του ο Θησέας θα σήκωνε λευκά πανιά, αν πράγματι σκότωνε τον Μινώταυρο, διαφορετικά, οι σύντροφοί του θα άφηναν τα μαύρα, με τα οποία είχαν αναχωρήσει. Όμως τα πανιά δεν αλλάχτηκαν και έτσι ο βασιλιάς Αιγέας βλέποντας τα μαύρα πανιά έπεσε στην θάλασσα, δίνοντας έτσι στο Αιγαίο πέλαγος το όνομά του. Τέλος, οι Αθηναίοι ανακήρυξαν τον γενναίο Θησέα βασιλιά τους.

Αφού ολοκληρώσαμε τις περιπέτειες του Θησέα μέσα από διαφορετικά βιβλία, φτιάξαμε μια ατομική κατασκευή τον λαβύρινθο. Χρησιμοποιήσαμε χαρτόνι κάνσον, χαρτί Α4 και σπάγκο για τον λαβύρινθο. Στο τέλος, σχεδιάσαμε μοτίβα της επιλογής μας.

(Ζωγραφιές με θέμα: ο Θησέας)

Μουσειοεκπαιδευτικό πρόγραμμα στην Αρχαία Ολυμπία.

Επιλέξαμε το μουσειοεκπαιδευτικό πρόγραμμα Dig it ώστε να διευρύνουμε τις γνώσεις μας και να ασχοληθούμε με την αρχαιολογία, την ανασκαφή και το επάγγελμα του αρχαιολόγου. Το πρόγραμμα Dig it που δημιουργήθηκε το 2017 στην Αρχαία Ολυμπία με πρωτοβουλία της αρχαιολόγου Έλενας Αλέξη, μας έδωσε την κατάλληλη αφορμή να ασχοληθούμε με αυτά τα θέματα.

Μέσα από το πρόγραμμα είχαμε την ευκαιρία να ζήσουμε μια ανασκαφική εμπειρία με την καθοδήγηση της αρχαιολόγου και της συντηρήτριας αρχαιοτήτων. Η φιλοσοφία του Dig it, θα μπορούσε εύκολα να συμπτυχθεί στο λεγόμενο «κύκλο της πολιτιστικής κληρονομιάς», μέσω δηλαδή μιας διασκεδαστικής διαδικασίας το μη εξειδικευμένο κοινό ενημερώνεται για θέματα που αφορούν την αρχαιολογία και την πολιτιστική κληρονομιά γενικότερα και μαθαίνει την αξία και τη σημασία των μνημείων με απότερο σκοπό βέβαια την προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος (Καψάσκης, 2018).

Βέβαια, πριν την επίσκεψή μας στην Αρχαία Ολυμπία, διαβάζοντας το βιβλίο της Ντεκάστρο «Θησαυροί μέσα στο χώμα», ήρθαμε πρώτη φορά σε επαφή με το επάγγελμα του αρχαιολόγου, όπου συνειδητοποιήσαμε ότι «θησαυροί» δεν υπάρχουν μόνο στα παλιά σεντούκια, αλλά και κάτω από το χώμα, όπου εκεί ξεκουράζονται θαμμένοι, κρύβοντας ολόκληρους πολιτισμούς, οι οποίοι έρχονται στο φως με την βοήθεια των αρχαιολόγων.

Στον χώρο του Dig it, αφού έγινε μια εισαγωγή από την αρχαιολόγο Έλενα Αλέξη και την συντηρήτρια Όλγα Πετροπούλου, χωριστήκαμε σε ομάδες και περάσαμε στον χώρο της ανασκαφής όπου με τα εργαλεία που μας δόθηκαν βρήκαμε διάφορα ευρήματα.

Στο τέλος μας παρουσίασαν κάποιες διαφάνειες μέσω προτζέκτορα και μοίρασαν στα παιδιά να ζωγραφίσουν.

Καλοκαιρινή γιορτή «Οδύσσεια»

Κλείνοντας την σχολική χρονιά, αποφασίσαμε να δραματοποιήσουμε με τον δικό μας τρόπο την Οδύσσεια. Στο θεατρικό συνεργαστήκαμε με την τάξη του προνηπίου καθώς οι ρόλοι που απαιτούνταν ήταν αρκετοί.

Τα παιδιά ενθουσιάστηκαν που θα είχαν την ευκαιρία να παίξουν τέτοιους ρόλους. Το θεατρικό έργο το βρήκαμε στην ιστοσελίδα της Έλενα Μακρή και αφού το προσαρμόσαμε στις ανάγκες μας το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό.

Οι αφηγητές και οι 12 θεοί του Ολύμπου

*Ο Οδυσσέας ξεκινάει το ταξίδι του προς την Ιθάκη με τους συντρόφους του –
Φτάνουν στη χώρα των Λωτοφάγων.*

Ο Κύκλωπας Πολύφημος

Στο νησί της Κίρκης

Το νησί των Σειρήνων

Ο Οδυσσεάς στο νησί της Καλυψώς

Ο Βασιλιάς Αλκίνοος

Ο Οδυσσεύς φτάνοντας στην Ιθάκη

Αξιολόγηση

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, καταφέραμε να προσεγγίσουμε ένα κομμάτι του αρχαίου μας πολιτισμού και περιπλανηθήκαμε στα μονοπάτια της Ελληνικής μυθολογίας.

Οι στόχοι μας επετεύχθησαν με δημιουργικό και ευχάριστο τρόπο. Τα νήπια γνώρισαν τους δώδεκα θεούς του Ολύμπου, ήρθαν σε επαφή με πολλούς μύθους και θεωρείται αξιοσημείωτο το γεγονός ότι κατά την διάρκεια του ελεύθερου παιχνιδιού, τα παιδιά έπαιζαν παιχνίδια ρόλων με τον Τρωικό Πόλεμο, ή αργότερα τις περιπέτειες του Οδυσσέα.

Επίσης, επέλεξαν να παίξουν με τα ρολάκια των θεών (σελ.39) που είχαν φτιάξει τα ίδια τα παιδιά και καθημερινά εμπλούτιζαν με κατασκευές τον χώρο που είχαμε τοποθετήσει το βουνό των δώδεκα θεών, για παράδειγμα με τουβλάκια έφτιαξαν το εργαστήρι του θεού Ήφαιστου ή έφτιαχναν επιπλέον ρολάκια με θεούς που συναντούσαμε σε άλλος μύθους, όπως έφτιαχναν τον θεό Αίολο που συναντήσαμε αργότερα διαβάζοντας την Οδύσσεια.

Επιπλέον, τα παιδιά συνεργάστηκαν ώστε να επιτευχθούν πολλές από τις κατασκευές, και προσεγγίζοντας μύθους της Ελληνικής μυθολογίας σε συνδυασμό με την διαθεματικότητα πολλές γνωστικές περιοχές αναπτύχθηκαν και επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαμε αρχικά θέσει.

Μέσα από τους μύθους που ήρθαμε σε επαφή αντιληφθήκαμε το πνεύμα εκείνης της εποχής και είδαμε την παρέμβαση των ολυμπίων θεών στη ζωή των θνητών. Ιδιαίτερα μέσα από τα ομηρικά έπη, αποκαλύφτηκε ένα ολόκληρο σύστημα αξιών και επισημάνθηκε η αναζήτηση του σκοπού που πρέπει να θέτει κάθε άνθρωπος και να αγωνίζεται ώστε να δημιουργεί μια δική του Ιθάκη και να υπερνικά κάθε είδους δυσκολίες που μπορεί να προκύπτουν στην διάρκεια της επίτευξής του.

Βιβλιογραφία

- Ματσαγγούρας, Η. (2002). *Η διαθεματικότητα στην σχολική γνώση. Εννοιοκεντρική Αναπλαισίωση και Σχέδια Εργασίας*. Αθήνα: Γρηγόρης
- Ματσαγγούρας, Η. (2002). *Διεπιστημονικότητα, Διαθεματικότητα και Ενιαιοποίηση στα νέα Προγράμματα Σπουδών: Τρόποι οργάνωσης της σχολικής γνώσης*. Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Θεμάτων, 7, 19-36

Παραμύθια και Βιβλία Γνώσεων

- Κλείτον, Σ. Π. (2009). *Περσεφόνη. Η λατρεμένη κόρη*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Μανδηλαράς, Φ. (2013). *Διώνυσος, ο κεφάτος θεός*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος
- Μανδηλαράς, Φ. (2016). *Οι Ολυμπιακοί αγώνες*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος
- Παπασιμπίνας, Θ. (χ.χ.). *Ολυμπιακοί Αγώνες*. Αθήνα
- Πούλος, Κ. (2017). *Είμαι ο Ερμής*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Houtzager, G. (2004). *Ελληνική Μυθολογία. Μύθοι, θεοί και ήρωες της Αρχαίας Ελλάδας*. Αθήνα: Εκδόσεις Καρακώστογλου
- Μανδηλαράς, Φ. (2010). *Ο Βασιλιάς Μίδα*. Αθήνα: Εκδόσεις: Παπαδόπουλος
- Ζαραμπούκα, Σ. (2015). *Μυθολογία 3*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης
- Βουδούρη, Ε. (2016). *Η Ελιά και το υγρό χρυσάφι*. Αθήνα: Εκδόσεις Άγκυρα
- Σπέης, Γ. – Παλαιολόγου, Κ. (2005). *Ένα λιοτρίβι στην Αλόνησο*. Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος.
- Πούλος, Κ. (2016). *Η οργή του Εγκέλαδου*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Μανδηλαράς, Φ. (2012). *Οι 12 θεοί του Ολύμπου*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.
- Ζαραμπούκα, Σ. (2011). *Ομήρου Ιλιάδα*. Αθήνα: Κέδρος
- Μανδηλαράς, Φ. (2012). *Ο Πάρις και η Ωραία Ελένη*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.
- Μανδηλαράς, Φ. (2013). *Ο Δούρειος Ίππος*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.

- Μανδηλαράς, Φ. (2012). *Αχιλλέας και Έκτορας*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.
- Μανδηλαράς, Φ. (2013). *Το ταξίδι του Οδυσσέα*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.
- Μανδηλαράς, Φ. (2013). *Ο Οδυσσέας στην Ιθάκη*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαδόπουλος.
- Rachmuhl F. (2015). *Το μεγάλο ταξίδι του Οδυσσέα*. Αθήνα: Κέδρος.
- Σμυρνιωτάκης Γ. (2015). *Οδύσσεια*. Αθήνα: Ερευνητές.
- Κομνηνέα, Σ. (2016). *Θησέας*. Αθήνα: Ψυχογιός.
- Μανδηλαράς, Φ. (2012). *Ο Θησέας*. Αθήνα: Παπαδόπουλος.
- Μονιουβου, L. (2016). *Χαμένοι στο μουσείο*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Ντεκάστρο, Μ. (2011). *Θησαυροί μέσα στο χώμα*. Αθήνα: Παπαδόπουλος.
- Κεκροπούλου, Μ. (2002). *Αρχαία Ολυμπία*. Αθήνα: Ενάλιος.

Ιστοσελίδες

- Νικοπούλου, Β. (2009). Μαθαίνω για τους Δώδεκα Θεούς. <http://28nip-lamias.fti.sch.gr/prog-12theoi.html>
- Στουμπίδη, Α., & Περδικάκη, Μ. (2015). Με των μύθων τα φτερά θα πετάξουμε στον Όλυμπο ψηλά. http://giorti15.blogspot.com/2015/05/blog-post_27.html
- Καρυστινού, Σ., & Παρασχοπούλου, Β., & Βαλτασάρου, Τ. (2015). ΘΕΑ ΔΗΜΗΤΡΑ. http://5nipkalam.blogspot.com/2015/12/blog-post_3.html
- Μ. (2013). Φόβος ή πανικός. http://pro-sxolika.blogspot.com/2013/10/blog-post_11.html
- Μαρκάκη, Α. (2016). Χειμωνιάτικες εργασιοστιγμιούλες (β' μέρος). http://mesasenasentoukaki.blogspot.com/2016/02/blog-post_25.html
- Κρασανάκης, Α. (2011). Τα είδη πλοίων στην αρχαία Ελλάδα. https://www.logiosermis.net/2011/12/blog-post_2238.html
- Καψάσκη, Π. (2018). Dig it. <https://www.helleniculturaldiplomacy.com/dig-it/>
- Μακρή, Ε. (2014). Καλοκαιρινή Γιορτή «ΟΔΥΣΣΕΙΑ». <https://www.kinderella.gr/kalokerini-giorti-odissia/>